

POLVILUMPION SIOILTAANMENO

tuttu juttu kääpiöroduilla

Eriasteiset polvinivelen muutokset ja polvilumpion sijoiltaanmenot ovat kääpiökoirilla yleisempiä kuin muilla roduilla. Sijoiltaanmenon aste voi vaihdella: polvilumpio saattaa olla välillä sijoiltaan, välillä paikoillaan. Lievempiä tapauksia ei koiranomistaja välttämättä edes tunnista. Silloin tällöin esiintyvä ontuminen tai takajalan ylhäällä pitäminen kolmen neljän askeleen ajan ravatessa ovat usein polvivian oireina.

Polvilumpion sijoiltaanmeno saattaa tulla äkillisesti esille kivun oireina, jolloin helposti epäillään tapaturmaa. Eläinlääkäri **Heikki Nurmi** sanoo kuitenkin, että tapaturmaisesta vauriosta polvilumpion sijoiltaanmenon erottaa nivelen epämuotoisuudesta.

Joskus sairaus saattaa tulla esiin vasta, kun polvinivelen etummainen ristiside katkeaa. Reisi- ja sääriluuta yhdistävät ristisiteet joutuvat epänormaaliin venytykseen epämuotoisessa nivelessä ja vaurioituvat helposti.

Neljä eri astetta

Polvilumpion muoto, asento ja liikkuvuus samoin kuin raajan virheasennot voidaan todeta eläinlääkärin tekemässä kliinisessä tutkimuksessa.

Polvitarkastusten alkutaipaleella tutkimustulokset olivat välillä melko ristiriitaisia. Kun toinen eläin-

lääkäri antoi terveen paperit, toinen saattoi löytää toisen asteen polvivian.

- Eri puolilla Suomea järjestetyt eläinlääkäreiden koulutustilaisuudet ovat varmasti tilannetta taasoittaneet, Heikki Nurmi uskoo.

Suomen Kennelliiton virallisen poivitarkastuskaavakkeen mukaan polvilumpion sijoiltaanmeno eli patellaluksaatio luokitellaan neljään asteeseen:

1. aste

Polvinivel on lähes normaali. Polvilumpiota voidaan liikutella helpommin kuin normaalisti ja patella saada luksoitumaan, jos polvea samalla ojennetaan. Patella saattaa luksoitua ajoittain, mutta se palaa itsestään paikoilleen.

2. aste

Polvilumpio on tavallisesti paikoillaan, kun raaja on ojennettuna. Lumpio luksoituu polvea koukistettaessa tai kierretäessä ja pysyy poissa telaurasta, kunnes se asetetaan takaisin paikoilleen.

3. aste

Polvilumpio on yleensä luksoituneena. Lumpio saadaan asetettua tilapäisesti paikoilleen.

4. aste

Polvilumpio on pysyvästi sijoiltaan, eikä se pysy telaurassa ilman leikkausta.

Polven korjausleikkauksessa irrotetaan jänne sääriluun yläpäästä ja siirretään toiseen paikkaan. Jos telaura on matala, joudutaan avaamaan myös polvinivel ja syventämään uraa.

Heikki Nurmi pitää korjausleikkauksista saatuja kokemuksia hämmästyttävän hyvinä.

Polvivika periytyy

Polvilumpion sijoiltaanmenoja pidetään perinnöllisinä. Sairaus periytyy joko piilevän tai resessiivisen geenin kautta tai polygeenisesti.

Tiibetinspanielien vuosikokouksessa hyväksyttiin ja päätettiin esittää edelleen rotujärjestöllemme Suomen Tiibettiläisille tiibetinspanielien uusi jalostusohjesääntö. Sen mukaan ensimmäisen ja toisen asteen polvivikaa sairastavaa koiraa voidaan käyttää jalostukseen, mikäli se muuten on erittäin korkeatasoinen. Toisen osapuolen on silloin oltava polvillaan moitteeton.

Heikki Nurmi on henkilökohtaisesti sitä mieltä, että jo ensimmäisen asteen polvivikaa potevalle koiralle pitäisi valita tervepolvinen kumppani.

- Toisen asteen polvet ovat mielestäni jo erikoistapaus. Tällaisissa tapauksissa koiran jalostuskäytölle pitäisi olla esimerkiksi jalostustoimikunnan päätös.

EKH

